TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BẮC GIANG** **TỈNH BẮC GIANG**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01 /2021/QĐST-VDS	*Bắc Giang ngày 26 tháng 01 năm 2021*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi"

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẮC GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Triệu Thị Luyện

- *Thư ký phiên họp*: Bà Nguyễn Mai Hương - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang.

- *Đại diện VKSND TP. Bắc Giang tham gia phiên họp:* Ông Đặng Đức Hùng - Kiểm sát viên.

Trong ngày 26 tháng 01 năm 2021 tại trụ sở TAND thành phố Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2021/TLST-VDS ngày 15 tháng 01 năm 2021 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2021/QĐST-VDS ngày 18 tháng 01 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Văn N, sinh năm 1956; nơi ĐKHKTT và nơi ở: Số nhà 249, đường N, phường H, thành phố B (có đơn đề nghị vắng mặt)

Ông Nguyễn Văn N yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang tuyên bố anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1961; nơi ĐKHKTT và nơi ở: Số nhà 249, đường N, phường H, thành phố B là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

**Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1.Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1949 (có đơn đề nghị vắng mặt)

Nơi cư trú: P203, nhà A5, phường M, quận Hi, thành phố H.

2. Bà Nguyễn Thị Kim N, sinh năm 1965 (có đơn đề nghị vắng mặt)

Nơi cư trú: Số nhà 2, ngách 13, ngõ 36, đường C, phường L, thành phố B, tỉnh G.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu là ông Nguyễn Văn N trình bày:

Bố mẹ đẻ ông là Nguyễn Văn Tiêu, Nguyễn Thị Lô có 4 người con gồm: Ông - Nguyễn Văn N, sinh năm 1956, Nguyễn Thị T, sinh năm 1949, Nguyễn Văn H, sinh năm 1961 và Nguyễn Thị Nga, sinh năm 1965. Bố mẹ ông không có con nuôi. Ngày 07/02/2019, bố ông chết; ngày 18/3/2011 mẹ ông chết**.**

Em trai ông là Nguyễn Văn H, sinh năm 1961, từ khi sinh ra phát triển bình thường, nhưng đến năm 20 tuổi thì bị mắc bệnh tâm thần thể nặng, không nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không tự phục vụ được cho bản thân được. Anh Hùng đã được Ủy ban nhân dân phường Hoàng Văn Thụ xác nhận khuyết tật và được Ủy ban nhân dân thành phố Bắc Giang trợ cấp tiền hàng tháng. Theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 119/2020/SKTT ngày 31/12/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thì "Anh Hùng bị bệnh tâm thần phần liệt – F20 (theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi". Anh Hùng chung sống cùng ông và bố mẹ đẻ, đến năm 2011, năm 2019 khi bố mẹ mất thì anh Hùng vẫn chung sống cùng ông, do ông trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng. Anh Hùng bị mắc bệnh từ khi 20 tuổi nên anh Hùng không có tài sản gì.

Để đảm bảo việc chăm sóc, đại diện cho anh Hùng trong các giao dịch dân sự, tạo điều kiện cho các anh chị em trong gia đình giải quyết các giao dịch dân sự, ông đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đề nghị Tòa án cử ông – Nguyễn Văn N là người giám hộ cho anh Hùng.

Tại bản tự khai, biên bản lấy lời khai, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Kim N thống nhất trình bày: Bố mẹ đẻ các bà là ông Nguyễn Văn Tiêu, bà Nguyễn Thị Lô có 4 người con như ông Nam trình bày, bố mẹ không có con nuôi.

Em trai các bà là Nguyễn Văn H, sinh năm 1961, từ khi sinh ra phát triển bình thường, nhưng đến năm 20 tuổi thì bị mắc bệnh tâm thần thể nặng, không nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không tự phục vụ được cho bản thân. Anh Hùng đã được Ủy ban nhân dân phường Hoàng Văn Thụ xác nhận khuyết tật và được Ủy ban nhân dân thành phố Bắc Giang trợ cấp tiền hàng tháng. Theo Kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thì anh Hùng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Anh Hùng chung sống cùng anh Nguyễn Văn N và bố mẹ đẻ từ nhỏ, đến năm 2011,2019 khi bố mẹ mất thì anh Hùng vẫn chung sống cùng anh Nam do anh Nam trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng.

Để đảm bảo việc chăm sóc, đại diện cho anh Hùng trong các giao dịch dân sự, tạo điều kiện cho các anh chị em trong gia đình giải quyết các giao dịch dân sự, bà Nga, bà Thiều đề nghị Tòa án giải quyết theo yêu cầu của anh Nam: Tuyên bố

anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi; đề nghị Tòa án cử anh Nguyễn Văn N là người giám hộ cho anh Hùng.

Do bà Nguyễn Thị T sinh năm 1949 là chị cả trong gia đình nhưng hiện đang sinh sống ở Hà Nội, tuổi cao, sức khỏe yếu nên không đủ điều kiện làm người giám hộ cho anh Hùng; anh Hùng từ nhỏ đến khi bị bệnh và hiện nay vẫn do anh Nam trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng; anh Nam có tư cách đạo đức tốt, có điều kiện kinh tế, có thời gian đảm bảo chăm sóc, trị bệnh tốt cho anh Hùng. Do vậy, bà Nga, bà Thiều và các anh chị em trong gia đình đã thống nhất để anh Nam là người giám hộ cho anh Hùng và đề nghị Tòa án chấp nhận ý kiến thống nhất này của các anh chị em trong gia đình. Anh Hùng bị mắc bệnh từ khi 20 tuổi nên anh Hùng không có tài sản gì.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ của đương sự theo quy định Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng Bộ luật Dân sự, Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Nam, tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chỉ định ông Nguyễn Văn N là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H.

- Về lệ phí tòa án: Ông Nguyễn Văn N là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang nhận định như sau:

[1] Về quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn N là anh ruột của anh Nguyễn Văn H, hiện đang là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc anh Hùng. Để có điều kiện đại diện anh Nguyễn Văn H thực hiện các giao dịch dân sự, ông Nguyễn Văn N có quyền yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Văn H – người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi có hộ khẩu thường trú tại phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang thụ lý, giải quyết việc dân sự trên là đảm bảo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của ông Nam về việc tuyên bố anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi:

Theo lời khai của ông Nguyễn Văn N, bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Kim N – là anh chị em ruột của anh Hùng: Từ năm 20 tuổi, anh Hùng bị mắc bệnh tâm thần thể nặng, anh Hùng không nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không tự phục vụ được cho bản thân, được Ủy ban nhân dân phường Hoàng Văn Thụ xác nhận khuyết tật và được Ủy ban nhân dân thành phố Bắc Giang trợ cấp tiền hàng tháng .

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số119/2020/SKTT ngày 31/12/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận "*Anh Hùng bị bệnh tâm thần phân liệt – F20 (theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại anh Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi*".

Do vậy, yêu cầu của ông Nam về việc tuyên bố anh Hùng là người có khó khăn trong nhận thức,làm chủ hành vi là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự, cần được chấp nhận.

[4] Về yêu cầu chỉ định người giám hộ: Anh Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Anh Hùng hiện đang do ông Nguyễn Văn N trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Theo xác minh tại chính quyền địa phương nơi ông Nam cư trú và lời khai của bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Kim N (là chị em ruột ông Nam) thì ông Nguyễn Văn N là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, có đủ điều kiện cần thiết làm người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H. Bố mẹ đẻ anh Nguyễn Văn H đều đã chết, anh Hùng chưa có vợ, con. Bà Nguyễn Thị T là con cả trong gia đình nhưng không có đủ điều kiện giám hộ nên thống nhất đề nghị cử ông Nguyễn Văn N là người giám hộ cho anh Hùng. Do vậy, yêu cầu của ông Nguyễn Văn N về việc chỉ định ông là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 49, Điều 53, khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự.

[5] Về lệ phí tòa án: Ông Nguyễn Văn N là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 23, khoản 1 Điều 46, điểm d khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 53, khoản 4 Điều 54, Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn N:

1.1.Tuyên bố anh Nguyễn Văn H, sinh năm 1961, nơi ĐKHKTT và nơi ở: Số nhà 249, đường Nguyễn Văn Cừ, tổ dân phố Tiền Giang, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

1.2. Chỉ định ông Nguyễn Văn N, sinh năm 1956; nơi ĐKHKTT và nơi ở: Số nhà 249, đường Nguyễn Văn Cừ, tổ dân phố Tiền Giang, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn H. Ông Nguyễn Văn N có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho ông Nguyễn Văn N.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND Tỉnh Bắc Giang;
- VKS TP Bắc Giang,
- CCTHA dân sự TP Bắc Giang,
- Các đương sự,
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Triệu Thị Luyện